

Voorstel voor een Fiscaal crisispakket MKB 2014

Inleiding

Het Register Belastingadviseurs (hierna: het RB) heeft de afgelopen maanden met waardering kennisgenomen van de verschillende fiscale maatregelen die het kabinet treft om de crisis waarin de woningmarkt en de economie als geheel zich bevinden, het hoofd te bieden. Toch vraagt het RB zich af of de thans getroffen maatregelen in dat verband voldoende aansluiten bij de behoeften van het midden- en kleinbedrijf (hierna: MKB). Uit onderzoek blijkt dat het MKB zwaarder wordt getroffen door de crisis dan het grootbedrijf: in 2012 daalde de omzet van het Nederlandse MKB met 1,75%; in het grootbedrijf bleef de omzetsdaling beperkt tot 0,5%.¹ De krimp van het MKB zet niet alleen de winsten van bedrijven onder druk, maar leidt ook tot een afname van werkgelegenheid.

Als beroepsvereniging voor belastingadviseurs van het MKB neemt het RB in deze notitie de vrijheid u een voorstel te doen voor een Fiscaal crisispakket MKB 2014. Dit voorstel omvat maatregelen die de wetgever tijdelijk zou kunnen doorvoeren, die naar de mening van het RB een bijdrage kunnen leveren aan positieve economische ontwikkelingen van het Nederlandse MKB. Het betreft de volgende maatregelen, welke tijdelijk kunnen worden ingevoerd:

- Uitbreiding willekeurige afschrijving (inkomsten- en vennootschapsbelasting);
- Versoepeling afschrijving goodwill (inkomsten- en vennootschapsbelasting);
- Versoepeling vrijval oudedagsreserve ter compensatie van verliezen (inkomstenbelasting);
- Voorkoming verliesverdamping door herwaardering van activa (inkomsten- en vennootschapsbelasting);
- Versoepeling fiscale behandeling leningen/durfskapitaal (inkomsten- en vennootschapsbelasting);
- Versoepeling gebruikelijkloonregeling (loonbelasting);
- Introductie heffingskorting voor jongeren ter bestrijding van jeugdwerkloosheid (loon- en inkomstenbelasting);

Voorts signaleert het RB knelpunten voor het MKB waarvan het wenselijk is dat deze in verband met de huidige crisis worden opgelost. In verband hiermee zouden de volgende tijdelijke maatregelen kunnen worden getroffen:

- Flexibilisering pensioen in eigen beheer (loon- en inkomstenbelasting)
- Vrijstelling schenkbelasting voor aflossing restschulden;
- Verruiming voorwaarden voor sanering belastingschulden.

Deze maatregelen voor het MKB worden hierna toegelicht.

Het RB heeft ook ideeën voor de budgettaire dekking van dit voorstel in de vorm van een aantal tijdelijke lastenverzwaringen. Indien het voorstel door het kabinet ter harte wordt genomen, is het RB graag bereid mee te denken over deze budgettaire dekking.

Overigens moet worden bedacht dat enkele van de hiervoor genoemde maatregelen geen budgettaire dekking vergen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de vrijval van de oudedagsreserve ter compensatie van verliezen. Voorts zijn er maatregelen die de belastingheffing alleen naar achteren verschuiven in de tijd, zoals willekeurige afschrijving. Daarentegen leiden andere maatregelen er juist toe dat eerder belasting verschuldigd is c.q. nog geen fiscale verliezen ontstaan, zoals bij het afzien van pensioendotaties in het kader van de voorgestelde flexibilisering van pensioen in eigen beheer.

---

¹ K.L. Bangma en D. Snel, 'Algemeen beeld van het MKB in de marktsector in 2012 en 2013', Panteia Zoetermeer, september 2012.

Maatregelen die een bijdrage kunnen leveren aan positieve economische ontwikkelingen in Nederland

1 Uitbreiding willekeurige afschrijving

Willekeurige afschrijving stimuleert ondernemerschap, zowel voor starters als bestaande bedrijven die willen uitbreiden door middel van een overname. De maatregel leidt slechts tot uitstel van belastingheffing.

Het RB is teleurgesteld dat het sociaal akkoord van 11 april 2013 ertoe leidt dat de eerder aangekondigde mogelijkheid om willekeurig af te schrijven op investeringen in 2013 niet doorgaat. Het RB zou het een goede zaak vinden indien deze mogelijkheid toch wordt geboden, zowel in 2013 als in 2014.

Een dergelijke maatregel was met ingang van 2009 ook genomen, maar was sinds 2012 niet langer van kracht. Conform de regeling die voor de jaren 2009, 2010 en 2011 van kracht was, kan ook voor 2013 en 2014 worden gedacht om in het eerste jaar (maximaal) de helft van het investeringsbedrag willekeurig af te schrijven en het restant in de volgende jaren. Budgettair gaat het in feite slechts om het in de tijd naar voren halen van liquiditeiten. Hiermee wordt ondernemers echter wel tijdelijk extra financiële ruimte gegund.

2 Versoepeling afschrijving goodwill

Aanpassing van de afschrijvingstermijn voor goodwill stimuleert ondernemerschap, zowel voor starters als bestaande bedrijven die willen uitbreiden door middel van een overname. De maatregel leidt slechts tot uitstel van belastingheffing. Indien goodwill ook kwalificeert voor investeringsaftrek, leidt dit op korte termijn tot belastingderving maar op lange termijn tot hogere belastingopbrengsten.

Op basis van de huidige wetgeving moet gekochte goodwill in tien jaar worden afgeschreven. Daarnaast kwalificeren investeringen in goodwill niet voor de investeringsaftrek. Overwogen kan worden de afschrijvingstermijn voor goodwill te beperken tot vijf jaar. Ondernemers behalen hierdoor een groter liquiditeitsvoordeel in de eerste jaren na een overname. Een afschrijvingstermijn van vijf jaar sluit bovendien beter aan bij de gemiddelde economische levensduur van goodwill.

Voorts kan worden overwogen om in het eerste (of volgende jaar) na aanschaf de faciliteit van willekeurige afschrijving toe te passen op goodwill. Ook dit leidt tot een liquiditeitsvoordeel voor ondernemers. Het liquiditeitsvoordeel vloeit voort uit het feit dat door de hogere c.q. eerdere afschrijving in de eerste jaren de winst wordt gedrukt. Als gevolg hiervan is in die eerste jaren minder belasting verschuldigd. In latere jaren is geen of minder afschrijving mogelijk, waardoor er meer winst wordt behaald en dan dus meer belasting is verschuldigd. Een eventuele aanpassing van de afschrijvingstermijn leidt derhalve alleen tot een verschuiving in de tijd van belastingopbrengsten. Gezien het feit dat in de komende jaren veel ondernemers hun bedrijf willen beëindigen vanwege hun leeftijd, zou de faciliteit voor bedrijfsovernames vereenvoudigd kunnen worden waardoor werkgelegenheid kan worden behouden.

Indien goodwill ook zou kwalificeren voor investeringsaftrek, zou dit leiden tot een extra aftrek op de winst. Als gevolg hiervan vermindert de totale belastingopbrengst wel. Op grond van deze maatregel wordt de belastingdruk bij ondernemers echter beperkt, waardoor starters en overnemers een betere kans op succes hebben. Op langere termijn leidt dit weer tot hogere belastingopbrengsten.

3 Versoepeling vrijval oudedagsreserve ter compensatie van verliezen

Indien de oudedagsreserve nog tijdens het bestaan van de onderneming kan vrijvallen, kunnen hiermee fiscale verliezen worden gecompenseerd. Dit leidt slechts tot uitstel van belastingheffing.

De belastingclaim die rust op de oudedagsreserve is voor veel ondernemers een zware last. Die last komt vaak pas tot uitdrukking op het moment dat de onderneming wordt gestaakt waarbij de oudedagsreserve vrijvalt in de winst. Op basis van de huidige wet kan de oudedagsreserve gedurende het bestaan van de onderneming wel afnemen, maar alleen voor de omzetting in een lijfrente of voor zover de oudedagsreserve het ondernemingsvermogen overtreft indien de onderneming (deels) is gestaakt of als de ondernemer in dat geval de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. In het licht van de huidige crisis zou de MKB-praktijk erbij gebaat zijn indien de oudedagsreserve ook kan worden afgebouwd als een ondernemer fiscale verliezen heeft geleden die niet kunnen worden gecompenseerd.

4 Voorkoming verliesverdamping door herwaardering van activa

Herwaardering van activa ter voorkoming van verliesverdamping stimuleert ondernemerschap. De maatregel leidt slechts tot uitstel van belastingheffing.

Ondernemingsverliezen zijn voor de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting maximaal negen jaar voorwaarts te verrekenen (carry forward). Door de relatief lange duur van de economische crisis wordt het risico van verliesverdamping steeds groter. Deze inbreuk op het totaalwinstbegrip kan worden voorkomen door herwaardering van activa toe te staan, ook indien er geen bijzondere omstandigheid is die herwaardering rechtvaardigt. Het RB wijst erop dat de mogelijkheid tot herwaardering van activa tot maximaal de waarde in het economische verkeer thans al mogelijk is voor zogenoemde verliesvennootschappen die op grond van een specifieke antimisbruikmaatregel hun verliezen niet meer kunnen verrekenen.²

5 Versoepeling fiscale behandeling leningen/durfkapitaal

Het bedrijfsleven wordt in vergaande mate gehinderd door de onduidelijkheid die is ontstaan als gevolg van jurisprudentie over de 'onzakelijke lening'. In de huidige tijd waarin het voor ondernemers steeds moeilijker is om bancaire financiering te verkrijgen, is men vaker dan voorheen aangewezen op financiering door personen of entiteiten in de eigen kring. In de jurisprudentie is beslist dat afwaarderingsverliezen op onzakelijke leningen niet aftrekbaar zijn. Dit leidt in de praktijk tot ongewenste knelpunten die snel moeten worden opgelost.

Voorts stimuleert de herinvoering van faciliteiten voor durfkapitaal het ondernemerschap, zowel voor starters als voor bedrijven die willen uitbreiden. Deze maatregel leidt op korte termijn tot een belastingderving. Door de continuïteit van ondernemingen leidt de maatregel op lange termijn echter tot hogere belastingopbrengsten.

Medio 2012 heeft het RB knelpunten inzake de onzakelijke lening onder de aandacht gebracht van het Ministerie van Financiën, namelijk:

- Onduidelijkheid over de vraag of de overeengekomen leningsvoorwaarden wel voldoende zakelijk zijn. Dit brengt voor het bedrijfsleven onzekerheden met zich, die zeer ongewenst zijn nu het MKB door de terughoudendheid van banken steeds vaker is aangewezen op alternatieve financieringsbronnen zoals leningen binnen de familiesfeer;
- Verhoging van het opgeofferde bedrag van de deelneming of verhoging van de verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang van de crediteur/aandeelhouder met het definitief niet-aftrekbare verlies op de onzakelijke lening leidt in theorie tot een lagere belastingdruk op toekomstige (vervreemdings)winsten, maar in de praktijk kan dit verlies om uiteenlopende redenen vaak niet worden gerealiseerd;
- Onduidelijkheid over de precieze gevolgen van een afwaardering van een onzakelijke lening, waarbij sprake is van een terbeschikkingstelling zonder aandelenbezit en daarmee verband houdende niet-inbare rentevorderingen;
- Hoge uitvoeringslasten voor zowel de belastingplichtigen als de Belastingdienst.

Het RB heeft in dit verband een dringende oproep gedaan om het bedrijfsleven en de belastingadviespraktijk meer duidelijkheid te verschaffen over de fiscale gevolgen van leningen. Tot op heden is hierover helaas nog geen duidelijkheid verkregen.

Naar de mening van het RB is het niet per definitie een verwerpelijke gedachte om zodanige wet- en regelgeving te scheppen dat de onzakelijke lening jurisprudentie eenvoudig kan worden genegeerd. De praktijk moet dan werken met de leerstukken van de informele kapitaalstorting in de kostensfeer, die van de schijnlening, de deelnemerschapslening en de bodemloze putlening, alsmede de verschillende wettelijk geregelde renteaftrekbeperkingen. Zodoende is er weer een relatief eenvoudig en helder systeem, op basis waarvan ten tijde van het verstrekken van een lening moet worden beoordeeld of het daadwerkelijk gaat om een lening of om het verschaffen van eigen vermogen. Is sprake van een lening, dan kan afgezien van de wettelijk geregelde renteaftrekbeperkingen geen discussie meer bestaan over de aftrekbaarheid van rente bij

---

² Artikel 20a Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

de debiteur en evenmin over de aftrekbaarheid van afwaarderingsverliezen bij de crediteur. Is sprake van eigen vermogen, dan is geen sprake van aftrekbare rentebetalingen of afwaarderingsverliezen van leningen.

Wanneer de jurisprudentie over de onzakelijke lening als een gegeven wordt beschouwd, is naar de mening van het RB ten minste een duidelijk kader nodig waarbinnen zonder langdurige discussies tussen belastingplichtigen en de Belastingdienst kan worden gewerkt. Eén van de bouwstenen voor dit kader zijn 'safe havens', ofwel regels op grond waarvan een lening al dan niet als onzakelijk wordt gezien. Een ander element is om in afwijking van de jurisprudentie, het zakelijke karakter van leningen in beginsel alleen te beoordelen op het moment waarop deze worden verstrekt. Voorts moeten partijen naar de mening van het RB de mogelijkheid krijgen om de voorwaarden van een lening binnen een bepaalde termijn nadat de Belastingdienst deze als 'onzakelijk' heeft beschouwd, bijvoorbeeld binnen drie maanden, zodanig te wijzigen dat de lening alsnog zakelijk is.

Omdat het voor ondernemers steeds moeilijker is om bancaire financiering te verkrijgen en men daarom vaker dan voorheen is aangewezen op financiering door personen of entiteiten in de eigen kring, moet volgens het RB ook de herinvoering van fiscale faciliteiten voor durfkapitaal worden overwogen.

In 1996 is de zogenoemde Tante Agaath regeling ingevoerd om het aantrekken van kapitaal voor startende ondernemers te vergemakkelijken. De regeling omvatte enkele fiscale faciliteiten voor geregistreerde, achtergestelde geldleningen. Bij de herziening van de inkomstenbelasting in 2001 zijn in dit verband fiscale faciliteiten voor de verstrekking van durfkapitaal geïntroduceerd, namelijk een vrijstelling in box 3, een extra heffingskorting en de persoonsgebonden aftrek in box 1 voor een verlies op een verstrekte lening. Per 1 januari 2011 is echter de persoonsgebonden aftrek ten aanzien van deze leningen vervallen en per 1 januari 2013 zijn ook de vrijstelling in box 3 en de heffingskorting afgeschaft. Onder meer uit de Financieringsmonitor blijkt dat met name het MKB steeds vaker is aangewezen op alternatieve financieringsbronnen zoals durfkapitaal. Het RB geeft daarom in overweging om de regeling van het durfkapitaal opnieuw in te voeren, dan wel een soortgelijke fiscale faciliteit te introduceren.

6 Versoepeling gebruikelijkloonregeling

Verlaging van het gebruikelijk loon doet recht aan de huidige economische realiteit. Een dergelijke maatregel leidt weliswaar direct tot een belastingderving, maar zij heeft indirect ook extra belastingopbrengsten tot gevolg vanwege lagere kosten van salaris en pensioenopbouw.

Behalve een verlaging van het gebruikelijk loon vanwege de crisis, moet de gebruikelijkloonregeling ten principale worden heroverwogen om de toepassing hiervan te beperken tot de situaties waarvoor zij is bedoeld. Dit leidt tot een belastingderving in directe zin, maar indirect tot extra belastingopbrengsten.

Werknemers krijgen in de huidige economische situatie steeds vaker te maken met lonen die bevroren worden. Een inflatiecorrectie wordt in veel gevallen ook niet gegeven door werkgevers. Loonsverlaging ter voorkoming van gedwongen ontslagen vindt ook plaats. Dga's zijn echter gebonden aan de gebruikelijkloonregeling; zij worden geacht een loon van ten minste € 43.000 (2013) te genieten. Deze regeling is in 1997 ingevoerd om te voorkomen dat dga's een ongebruikelijk laag salaris opnemen. Het RB is van mening dat in de huidige crisis ook het loon van de dga moet kunnen worden verlaagd. Immers, welk misbruik wordt bestreden indien een vennootschap feitelijk geen winst behaalt, maar aan haar dga toch een "gebruikelijk" salaris moet betalen? Volgens het RB past het in de doelstelling van de gebruikelijkloonregeling om geen gebruikelijk loon in aanmerking te nemen als een vennootschap een fiscaal verlies lijdt. Indien de fiscale winst van de bv lager is dan het wettelijke normbedrag, dient het gebruikelijk loon op dat lagere bedrag te worden gesteld. Hierbij moet worden bedacht dat als gevolg van een lager loon ook minder pensioenopbouw mogelijk is en dat het verlies in de vennootschap dan ook wordt beperkt.

Voorts moet de dga ook in verliessituaties onder zakelijke voorwaarden geld van zijn bv kunnen lenen, zonder dat dit aanleiding geeft voor een bijtelling bij het gebruikelijk loon.

Wellicht ten overvloede merkt het RB op dat voor de jaren 2009 en 2010 een besluit van kracht was, waarin werd goedgekeurd dat als er sprake was van een omzetzaling, het gebruikelijk loon evenredig lager mocht worden vastgesteld.³

De gebruikelijkloonregeling is bedoeld om tariefsarbitrage en misbruik van inkomensafhankelijke regelingen tegen te gaan. Het RB is van mening, dat de toepassing van de gebruikelijkloonregeling moet worden beperkt tot het niveau waarop nog van dergelijk misbruik sprake zou kunnen zijn. In dat verband adviseert het RB voor de omvang van het gebruikelijk loon uit te gaan van een wettelijk normbedrag ter hoogte van maximaal de premiegrens voor de volksverzekeringen (2013: € 33.363). Voorts wordt aanbevolen dat geen gebruikelijk loon in aanmerking hoeft te worden genomen als de activiteiten van de bv voor de inkomstenbelasting niet kwalificeren als een materiële onderneming. Ten slotte dient in de regeling zelf te worden verduidelijkt dat de omvang van het wettelijke normbedrag in deeltijdfuncties naar rato wordt verminderd.

7 Introductie heffingskorting voor jongeren ter bestrijding van jeugdwerkloosheid

De introductie van een heffingskorting ter bestrijding van jeugdwerkloosheid verlaagt de arbeidskosten van jongeren voor werkgevers en stimuleert op die manier de werkgelegenheid. Behalve dat de jeugdwerkloosheid hiermee kan afnemen, vergroot de maatregel de bestedingsruimte van jongeren. De maatregel leidt weliswaar direct tot een belastingderving, maar zij heeft indirect ook extra belastingopbrengsten tot gevolg vanwege de inhouding van loonbelasting.

Het RB is blij met de maatregelen die het kabinet treft om de jeugdwerkloosheid terug te dringen door middel van stimulansen om langer door te leren in het MBO en extra middelen voor de arbeidsmarktregio's. Een additionele fiscale stimulans zou echter een nog groter effect kunnen hebben. Het RB denkt hierbij aan een afzonderlijke heffingskorting voor jongeren die een opleiding hebben afgerond en werkervaring opdoen op de arbeidsmarkt. Als zodanig zou de heffingskorting alleen van toepassing kunnen zijn in het jaar waarin de opleiding is afgerond en in het jaar daarna.

Maatregelen die ongewenste knelpunten kunnen wegnemen

8 Flexibilisering pensioen in eigen beheer

Flexibilisering van in eigen beheer verzekerde pensioenen kan worden vormgegeven door goed te keuren dat wordt afgezien van pensioendotaties, dat pensioenuitkeringen worden uitgesteld en dat afstand wordt gedaan van kleine pensioenen. Voorts past hierbij dat een soepeler beleid wordt gehanteerd voor dividenduitkeringen. Dit zou de liquiditeitspositie van pensioenvennootschappen en de bedrijven voor wie zij pensioenregelingen uitvoeren, kunnen versterken. Afstand doen van kleine pensioenen leidt bovendien tot kostenbesparing, omdat pensioenvennootschappen hierdoor niet onnodig lang in stand hoeven te worden gehouden. De goedkeuringen leiden slechts tot uitstel van belastingheffing. Afstand doen van kleine pensioenen leidt zelfs tot bescheiden belastingopbrengsten, die bovendien eerder in de tijd worden gerealiseerd

Het RB staat positief tegenover de per 1 januari 2013 ingevoerde mogelijkheid tot afstempeling van pensioenen in eigen beheer. Toch lost deze maatregel niet alle problemen op. Het RB stelt daarom voor om goed te keuren dat wordt afgezien van pensioendotaties, dat pensioenuitkeringen worden uitgesteld en dat afstand wordt gedaan van kleine pensioenen.

Als gevolg van de economische crisis lijden veel vennootschappen die een in eigen beheer verzekerd pensioen uitvoeren, structureel verlies. Deze vennootschappen bouwen fiscale verliezen op zonder dat op korte termijn uitzicht bestaat op verrekening van deze verliezen. De verliezen worden enerzijds verklaard door de tegenvallende beleggingsresultaten. Anderzijds ontstaan de verliezen doordat deze vennootschappen jaarlijks pensioenlasten in aanmerking moeten nemen op basis van actuariële grondslagen

---

³ Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 15 september 2009, besluit CPP2009/1799M, Staatscourant 2009, 13953.

(pensioendotaties). Als deze vennootschappen de mogelijkheid wordt geboden om een aantal jaren geen pensioenlasten in aanmerking te nemen, kunnen zij een deel van hun verliezen compenseren. Uiteindelijk moet na afloop van de maatregel weer op basis van actuariële grondslagen worden gewaardeerd, waardoor op termijn een inhaaldotatie wordt genomen die fiscaal aftrekbaar is.⁴

Veel vennootschappen die een in eigen beheer verzekerd pensioen uitvoeren, ondervinden in de huidige crisis een probleem met de financiering van de pensioenuitkeringen. Dit probleem doet zich met name voor bij pensioenvennootschappen waarvan de activa nagenoeg geheel bestaan uit illiquide activa die niet of nauwelijks renderen. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan vennootschappen met niet-verhuurde panden. In de huidige markt is het niet eenvoudig om dergelijke activa tegen een redelijke prijs liquide te maken of te belenen. Als dergelijke vennootschappen de mogelijkheid wordt geboden de uitkering van het pensioen tijdelijk op te schorten, worden zij niet gedwongen tot verkoop van hun activa. Ook kan worden goedgekeurd dat gedurende een aantal jaren wordt afgezien van indexatie van de pensioenuitkeringen. Uiteraard moeten de pensioenuitkeringen te zijner tijd alsnog uitgekeerd en dus belast worden. In dezelfde zin kan voor stamrechten worden goedgekeurd dat de marktrente als uitgangspunt mag worden genomen bij de bepaling van de verplichtingen, in plaats van de hogere rente die is afgesproken op het moment dat deze rechten werden bedongen.

Bij een flexibilisering past ook een soepeler beleid voor dividenduitkeringen van vennootschappen die een in eigen beheer verzekerd pensioen of stamrecht uitvoeren. Volgens de Belastingdienst kan het terugbetalen van aandelenkapitaal of het uitkeren van dividend leiden tot een (gedeeltelijke) afkoop van het pensioen of stamrecht.⁵ In de praktijk wordt een dergelijke afkoop te snel verondersteld. Zo wordt bijvoorbeeld ook in situaties waarin het nog vele jaren duurt voordat het pensioen of stamrecht tot uitkering komt, gesteld dat na een dividenduitkering onvoldoende vermogen achterblijft in de vennootschap. Er wordt dan miskend dat de vennootschap nog jaren de tijd heeft om haar liquiditeitspositie af te stemmen op de uitkeringsfase. Dat geldt ook voor situaties waarin de vennootschap beschikt over ander vermogen dat weliswaar nog niet liquide is, maar op termijn wel liquide kan worden gemaakt.

Daarbij komt dat bij de beoordeling van de vraag of de vennootschap over voldoende uitkeerbaar vermogen beschikt, volgens de Belastingdienst moet worden uitgegaan van de commerciële waarde van de activa en passiva. Ook voor de pensioenverplichting moet dus worden uitgegaan van de commerciële waarde, die veelal hoger is dan de fiscale waarde. Volgens dit standpunt van de Belastingdienst moet de dividenduitkering dus passen binnen het uitkeerbaar vermogen dat is bepaald op commerciële grondslagen, dat lager is dan het uitkeerbaar vermogen bepaald op fiscale grondslagen. Bovendien stelt de Belastingdienst zich hierbij op het standpunt dat voor de verplichting voor het nabestaandenpensioen het risico van vooroverlijden op 100% moet worden gesteld. Op basis van dit standpunt wordt het uitkeerbaar vermogen nog kleiner. In de praktijk zijn dividenduitkeringen hierdoor schier onmogelijk. Het RB pleit in dit verband voor soepeler beleid van de Belastingdienst.

Ten slotte geldt dat de jaarlijkse kosten van de instandhouding van een pensioenvennootschap relatief hoog zijn, indien dit kleine in eigen beheer verzekerde pensioenen betreft. Wanneer uitkeringsgerechtigden de mogelijkheid hebben om zonder heffing van inkomstenbelasting afstand te doen van hun kleine pensioenuitkeringen, kunnen deze relatief dure pensioenvennootschappen worden ontbonden. De regeling kan bijvoorbeeld gelden voor in eigen beheer verzekerde pensioenen met een pensioenkapitaal tot maximaal € 100.000. Uiteraard is de vennootschap in verband met de vrijval van de pensioenverplichtingen vennootschapsbelasting verschuldigd en is in verband met de ontbinding van de vennootschap inkomstenbelasting verschuldigd.

In dezelfde zin kan de mogelijkheid worden geïntroduceerd om zonder heffing van inkomstenbelasting afstand te kunnen doen van kleine kapitalen uit een stamrecht-bv.

9 Vrijstelling schenkbelasting voor aflossing restschulden

Een vrijstelling schenkbelasting voor schenkingen bedoeld voor de aflossing van restschulden na verkoop van een eigen woning zorgt voor een gezondere financiële situatie van huishoudens. De maatregel leidt tot een

---

⁴ Artikel 3.29 Wet IB 2001.

⁵ www.belastingdienstpensioensite.nl, 'Pensioen/stamrecht eigen beheer en terugbetalen aandelenkapitaal of uitkeren dividend' (Vraag & Antwoord 12-008 d.d. 210912).

lagere opbrengst van de schenkbelasting. Hiertegenover staat echter een hogere belastingopbrengst als gevolg van een minder omvangrijke renteaftrek op restschulden in box 1 van de inkomstenbelasting.

Voor de heffing van schenkbelasting bestaat een eenmalig verhoogde vrijstelling voor schenkingen van ouders aan kinderen die zijn gedaan in verband met de verwerving van een eigen woning of de aflossing van een eigenwoningschuld.⁶ Deze vrijstelling is niet van toepassing op schenkingen die worden gedaan om een zogenoemde restschuld van een kind af te lossen, die is ontstaan na verkoop van een eigen woning met verlies. De vrijstelling schenkbelasting verwijst namelijk naar het begrip 'eigenwoningschuld'.⁷ De restschuld is wetstechnisch gezien geen eigenwoningschuld en is in een afzonderlijke wetsbepaling gedefinieerd.⁸ In de huidige crisis zou de financiële situatie van huishoudens kunnen worden verbeterd door de vrijstelling schenkbelasting ook van toepassing te verklaren op schenkingen van ouders aan kinderen voor de aflossing van restschulden.

10 Verruiming voorwaarden voor sanering belastingschulden

Verruiming van de voorwaarden voor sanering van belastingschulden zou kunnen leiden tot het behoud van bedrijvigheid en werkgelegenheid. De maatregel leidt op korte termijn tot een belastingderving. Op lange termijn zou de maatregel echter kunnen leiden tot hogere belastingopbrengsten.

De voorwaarden die thans gelden voor de sanering van belastingschulden, zijn zeer strikt. Als gevolg hiervan wordt in de praktijk vrijwel niet toegekomen aan sanering. Het RB acht dit niet reëel in een crisis. Er zijn voorbeelden bekend waarin banken met hypothecaire en pandzekerheden bereid waren om enkele miljoenen euro's af te boeken en zodoende genoeg namen met circa 60% van de nominale waarde van hun vorderingen, terwijl de Belastingdienst weigerde om mee te werken. Het RB verzoekt daarom om een versoepeling van de voorwaarden zodat de Belastingdienst meer ruimte krijgt om in het kader van een sanering tot een passende oplossing te komen. Uiteraard begrijpt het RB dat voorzichtigheid op dit punt gepast is, maar in de huidige economische situatie passen de regels die lang geleden zijn gemaakt eenvoudig niet meer.

Met dit voorstel voor tijdelijke crisismaatregelen hoopt het RB een constructieve bijdrage te leveren aan de inspanningen tot het economische herstel van het Nederlandse MKB.

Dit voorstel is opgesteld door de Commissie Wetsvoorstellen van het Register Belastingadviseurs. In het bijzonder hebben hieraan bijgedragen drs. M.A.B. Bögemann FB, drs. P.N.M. Goossens FB, mr. K. Paap CB, mr. A.T. Pahladsingh FB, mr. W.J.M. Vennix FB, drs. D.M. de Vries FB en dr. R.N.F. Zuidgeest FB.

Culemborg, 14 mei 2013

Over het RB

Het RB is een actieve en praktijkgerichte beroepsvereniging die de belangen behartigt van ruim 7400 aangesloten leden. Het RB overlegt intensief met overheid en politiek en biedt informatie en daadwerkelijke hulp bij de praktijkuitoefening. Meer informatie zie www.rb.nl.

---

⁶ Artikel 33, onder 5° Successiewet 1956.

⁷ Artikel 3.119a Wet IB 2001.

⁸ Artikel 3.120a Wet IB 2001.